

PATRONAT MERYTORYCZNY

KOMITET REHABILITACJI, KULTURY FIZYCZNEJ
I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PAN

Podstawy kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej

Zbigniew Nowak

Podstawy kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej

dr hab. n. o. k. f. Zbigniew Nowak, prof. nadzw.

PATRONAT MERYTORYCZNY
KOMITET REHABILITACJI, KULTURY FIZYCZNEJ
I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PAN

Wprowadzenie	IX
1. Definicja, etapy i kandydaci do rehabilitacji kardiologicznej	1
1.1. Definicja rehabilitacji kardiologicznej	1
1.2. Etapy rehabilitacji kardiologicznej	2
1.3. Kandydaci do rehabilitacji kardiologicznej	6
2. Warunki, które powinny spełniać ośrodki prowadzące kompleksową rehabilitację kardiologiczną	8
2.1. Ośrodki prowadzące kardiologiczną rehabilitację szpitalną	8
2.1.1. Personel	8
2.1.2. Gabinety kinezyterapii	8
2.1.3. Inne wymagania	8
2.1.4. Organizacja udzielania świadczenia	9
2.2. Ośrodki prowadzące rehabilitację kardiologiczną na oddziale dziennym	9
2.2.1. Personel	9
2.2.2. Gabinety kinezyterapii	10
2.2.3. Inne wymagania	10
2.2.4. Organizacja udzielania świadczenia	10
2.3. Ośrodki prowadzące III etap rehabilitacji – program ambulatoryjnej edukacji i rehabilitacji kardiologicznej	10
2.3.1. Personel	10
2.3.2. Gabinety kinezyterapii	11
2.3.3. Inne wymagania	11
2.3.4. Organizacja udzielania świadczenia	11

3. Telerehabilitacja kardiologiczna – hybrydowy model rehabilitacji	12
3.1. Etapy rehabilitacji hybrydowej	13
3.2. Założenia realizacji sesji treningowej	14
3.2.1. Zespół realizujący rehabilitację hybrydową i jego zadania	14
3.2.2. Sprzęt i aparatura medyczna	16
4. Metody diagnostyczne w rehabilitacji kardiologicznej	18
4.1. Badanie rytmu serca	18
4.2. Pomiar ciśnienia tętniczego	19
4.3. Badanie elektrokardiograficzne serca – EKG	20
4.4. Echokardiografia	21
4.5. Elektrokardiograficzna próba wysiłkowa – epw	23
4.6. Badanie spiroergometryczne	36
4.7. Test marszu 6-minutowego	38
4.7.1. Test marszu wahadłowego	38
4.8. Ocena aktywności fizycznej	39
5. Metody terapeutyczne w rehabilitacji kardiologicznej	45
5.1. Przeciwwskazania do kinezyterapii.....	45
5.2. Objawy nakazujące przerwanie treningu	48
6. Zasady planowania i prowadzenia ćwiczeń	49
6.1. Rodzaje ćwiczeń	51
6.1.1. Ćwiczenia wytrzymałościowe – aerobowe	51
6.1.2. Trening oporowy (trening zwiększający wytrzymałość siłową)	54
6.1.3. Ćwiczenia ogólnousprawniające	55
6.2. Objętość wysiłku	56
6.3. Intensywność wysiłku	57
6.4. Czas i częstotliwość treningów	57
6.5. Planowanie obciążeń treningowych	58
6.6. Progresja treningu	59
6.7. Ogólne wytyczne dotyczące indywidualnego planowania ćwiczeń wg AHA ..	59

6.8. Przebieg sesji treningowej.....	61
6.9. Elementy wpływające na bezpieczeństwo treningu	62
7. Zasady kinezyterapii w wybranych schorzeniach	
układu sercowo-naczyniowego	64
7.1. Rehabilitacja chorych po ostrym zespole wieńcowym	64
7.1.1. Zasady kinezyterapii w różnych etapach rehabilitacji kardiologicznej....	65
7.2. Rehabilitacja chorych poddawanych zabiegom pomostowania	
tętnic wieńcowych.....	83
7.2.1. Kwalifikacja do zabiegu	83
7.2.2. Powikłania pooperacyjne	85
7.2.3. Metody rehabilitacji.....	85
7.2.4. Przygotowanie pacjenta do zabiegu (etap przedoperacyjny)	85
7.2.5. Etap pooperacyjny	87
7.2.6. Etap późny pooperacyjny	88
7.3. Rehabilitacja chorych po transplantacji serca.....	90
7.3.1. Przygotowanie przedoperacyjne	90
7.3.2. Nauka przyjmowania odpowiedniej pozycji ciała	94
7.3.3. Ocena pacjenta po transplantacji serca.....	94
7.3.4. Specyficzne problemy rehabilitacji chorych po transplantacji serca	95
7.3.5. Przebieg postępowania usprawniającego	96
7.4. Rehabilitacja pacjentów z wszczepionym stymulatorem	
lub kardiowerterem-defibrylatorem	98
7.4.1. Etapy rehabilitacji kardiologicznej	100
7.4.2. Przeciwwskazania do treningów fizycznych	100
7.4.3. Problemy pacjentów z ICD w czasie trwania treningów	101
7.5. Rehabilitacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym	101
7.5.1. Klasyfikacja i podział	101
7.5.2. Epidemiologia	102
7.5.3. Patofizjologia pierwotnego nadciśnienia tętniczego.....	104
7.5.4. Leczenie niefarmakologiczne	109

7.5.5. Korzystny wpływ treningu fizycznego u osób chorujących na nadciśnienie tętnicze	111
7.5.6. Zalecenia dotyczące programowania treningu fizycznego u chorych z nadciśnieniem tętniczym	113
7.5.7. Wybrane formy aktywności	114
7.5.8. Inne, niekonwencjonalne metody postępowania	118
7.5.9. Metody psychoterapeutyczne	126
7.6. Rehabilitacja pacjentów z przewlekłą niewydolnością serca (PNS)	129
7.6.1. Definicja przewlekłej niewydolności serca	130
7.6.2. Postaci i przyczyny PNS	130
7.6.3. Zmiany w mięśniach szkieletowych jako przyczyna objawów w PNS (hipoteza mięśniowa)	132
7.6.4. Objawy podmiotowe	133
7.6.5. Objawy przedmiotowe	134
7.6.6. Klasyfikacja PNS	135
7.6.7. Korzyści treningu fizycznego u chorych z PNS	136
7.6.8. Trening fizyczny w leczeniu przewlekłej niewydolności serca	137
7.6.9. Rodzaje programów treningowych	140
7.6.10. Elektrostymulacja nerwowo-mięśniowa	143
Piśmiennictwo	146
Skorowidz	153